

MINISTERSTWO RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Akceptuję
Sekretarz Stanu
Stanisław Szwed
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu

PROGRAM „OD ZALEŻNOŚCI KU SAMODZIELNOŚCI”

SPRAWOZDANIE ZA 2020 ROK

WARSZAWA, WRZESIEŃ 2021 ROK

Wydział do Spraw Pracy Środowiskowej i Programów

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	3
II.	Formuła realizacyjna Programu „Od zależności ku samodzielności”	4
III.	Tryb i terminarz wyboru ofert.....	5
IV.	Lista podmiotów, które zakwalifikowały się do otrzymania dotacji w otwartym konkursie ofert w Programie „Od zależności ku samodzielności” w 2020 r. oraz podział środków finansowych w konkursie.....	7
V.	Podsumowanie.....	11
VI.	Przykłady „Dobrych Praktyk”	18
	VI.1. Stowarzyszenie „Otwórzcie Drzwi” z Krakowa.....	18
	VI.2. Fundacja Sciens for Life z Katowic.....	21

I. WPROWADZENIE

Celem głównym Programu „Od zależności ku samodzielności” realizowanym w 2020 roku było umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły, której własnym staraniem, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości nie były w stanie samodzielnie pokonać. Ważne jest, aby osoba z zaburzeniami psychicznymi była partnerem instytucji i organizacji, które działają na rzecz osób wymagających wsparcia. W związku z tym istotne było wzmocnienie i poszerzenie ofert sieci oparcia społecznego w zakresie poprawy sytuacji życiowej i społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin i opiekunów poprzez wsparcie samorządów gmin oraz podmiotów funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.).

Model Programu był nastawiony na podniesienie poziomu świadomości osób z zaburzeniami psychicznymi o tkwiących w nich możliwościach oraz przysługujących im prawach co, jak się zakłada, zwiększy pewność siebie oraz umocni ich pozycję, jak również pomoże w lepszym wykorzystaniu potencjalnych możliwości.

W ramach celu głównego wyznaczone zostały cele szczegółowe w postaci modułów:

Moduł I	wsparcie rodzin z osobą z zaburzeniami psychicznymi;
Moduł II	samopomoc;
Moduł III	umożliwianie osobom z zaburzeniami psychicznymi zdobywania kompetencji niezbędnych do prowadzenia samodzielnego życia;
Moduł IV	integracja i innowacyjność.

Realizacja Programu była oparta na włączeniu w sieć oparcia społecznego, wszystkich podmiotów działających w obszarze pomocy i integracji społecznej na rzecz inicjowania przedsięwzięć, mających na celu pokonywanie przez osoby z zaburzeniami psychicznymi barier uniemożliwiających im uczestniczenie w życiu społecznym. Użyte w treści Programu pojęcie „zaburzenie psychiczne” należy definiować zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych – ICD-10 oraz ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685).

Program był narzędziem motywującym do wdrażania nowych metod pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, jak również promującym dobre praktyki w zakresie organizowania przez pomoc społeczną oparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach programu „Od zależności ku samodzielności” w 2020 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej udzielił dotacji na realizację projektów związanych z organizowaniem i funkcjonowaniem w ramach pomocy społecznej różnych ofert oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Łączna kwota dotacji przeznaczona na wsparcie realizacji projektów w 2020 r. w ramach Programu wynosiła 3 000 000 zł.

II. FORMUŁA REALIZACYJNA PROGRAMU

Podstawą prawną Programu „Od zależności ku samodzielności” był art. 23 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Program miał charakter uzupełniający wobec ustawowych zadań własnych samorządów gmin w zakresie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom. Konkurs skierowany był do jednostek samorządu terytorialnego, a także organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057) oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. ustawy, prowadzących działalność na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. W konkursie mogły brać udział także niepubliczne podmioty pomocy społecznej, działające w formach samopomocowych dla rodzin i osób z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Procedura wyboru najwyżej punktowanych ofert konkursowych miała charakter dwuetapowy. Pierwszy etap oceny realizowany był przez Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich, które powoływały komisje do oceny złożonych ofert. Drugi etap oceny realizowany był przez Komisję konkursową powołaną zarządzeniem nr 12 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie powołania Komisji konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Od zależności ku samodzielności” - edycja 2020 r.

III. TRYB I TERMINARZ WYBORU OFERT

W dniu 20 stycznia 2020 r. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosił otwarty konkurs ofert na wsparcie finansowe projektów w ramach Programu „Od zależności ku samodzielności”. Ogłoszenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ministerstwa. W ogłoszeniu podano, że uprawnione podmioty powinny nadesłać swoje oferty konkursowe do Wydziału Polityki Społecznej właściwego Urzędu Wojewódzkiego do dnia 11 lutego 2020 r. Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich dokonały oceny formalnej oraz merytorycznej wszystkich nadesłanych ofert konkursowych, dokonując punktowej oceny oraz zgodnie z zasadami konkursowymi, przekazały dokumentację maksimum sześciu najwyżej ocenionych ofert wraz z kartami ocen do Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Tabela 1. Liczba ofert nadesłanych przez poszczególne województwa:

Lp.	Województwo	Liczba ofert
1	Dolnośląskie	3
2	Kujawsko-Pomorskie	3
3	Lubelskie	4
4	Lubuskie	3
5	Łódzkie	4
6	Małopolskie	3
7	Mazowieckie	1
8	Opolskie	0
9	Podkarpackie	6
10	Podlaskie	6
11	Pomorskie	6
12	Śląskie	6
13	Świętokrzyskie	6
14	Warmińsko-Mazurskie	5
15	Wielkopolskie	5
16	Zachodniopomorskie	5
RAZEM		66

Dokumentacja konkursowa została zarejestrowana przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej oraz przygotowana do zaopiniowania przez Komisję konkursową, powołaną przez Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zarządzeniem nr 12 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie powołania Komisji konkursowej w celu opiniowania ofert, złożonych w ramach otwartego konkursu ofert pod nazwą „Od zależności ku samodzielności” edycja – 2020 r. W dniu 5 maja 2020 r. Komisja konkursowa dokonała oceny 66 ofert, na posiedzeniu pod przewodnictwem Pani Justyny Pawlak, Zastępcy Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej. Komisja Konkursowa dokonała ponownej oceny formalnej oraz ostatecznej, uśrednionej oceny merytorycznej, rozpoczynając od ofert najwyższej ocenionych tj. na maksymalną liczbę 8 punktów przez Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich aż do wyczerpania kwoty programowej.

W złożonych ofertach suma wnioskowanych kwot dotacji wyniosła 4 066 681,28 złotych. Komisja konkursowa zakwalifikowała do zarekomendowania Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej 46 ofert podmiotów, które mogą realizować zadania publiczne korzystając z dotacji. Rekomendowane oferty zostały ocenione w granicach od 14 do 16 punktów. Środki finansowe przewidziane na realizację działań w Programie „Od zależności ku samodzielności” - edycja 2020 r., zostały rozdysponowane w całości.

Tabela 2. Liczba ofert, które, zakwalifikowały się do otrzymania dotacji w otwartym konkursie ofert w Programie „Od zależności ku samodzielności” w 2020 r., z podziałem na rodzaj podmiotów:

Rodzaj podmiotu	Liczba
jednostka samorządu terytorialnego (gminy i powiaty)	24
stowarzyszenie	30
fundacja	8
kościelna osoba prawna	2
inna osoba prawna będąca organizacją pożytku publicznego	1
Podmiot nieuprawniony (Ośrodek Pomocy Społecznej)	1
RAZEM	66

Wśród podmiotów, których oferty zostały ocenione pozytywnie znalazły się 24 jednostki samorządu terytorialnego, 30 stowarzyszeń, 8 fundacji, 2 kościelne osoby prawne.

IV. LISTA PODMIOTÓW, KTÓRE ZAKWALIFIKOWAŁY SIĘ DO OTRZYMANIA DOTACJI W OTWARTYM KONKURSIE OFERT W PROGRAMIE „OD ZALEŻNOŚCI KU SAMODZIELNOŚCI” W 2020 R. ORAZ PODZIAŁ ŚRODKÓW FINANSOWYCH W KONKURSIE.

Lp.	Województwo	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu	Kwota dotacji
1.	dolnośląskie	Gmina Miejska Dzierżoniów	"Wsparcie szyte na miarę - pomoc, integracja, rozwój"	53 334,00 zł
2.	dolnośląskie	Gmina Bielawa	Odzyskać pewność	100 000,00 zł
3.	dolnośląskie	Fundacja Manufaktura Inicjatyw	"Pokonać bariery"	82 526,00 zł
4.	lubelskie	Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną CAMINO w Lublinie	"W drodze do samodzielności" - rozwój samopomocy rodzin osób niepełnosprawnych intelektualnie	35 300,00 zł
5.	lubelskie	Stowarzyszenie Pomocy Młodzieży i Dzieciom Autystycznym oraz Młodzieży i Dzieciom o Pokrewnych Zaburzeniach "Wspólny Świat"	Wspólny Świat - większe szanse	79 924,00 zł
6.	lubuskie	Miasto Gorzów Wielkopolski	"W zdrowym ciele zdrowy duch"	44 573,00 zł
7.	lubuskie	Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Gorzowie Wlkp.	"(NIE)ZALEŻNI"	51 000,00 zł
8.	lubuskie	Gmina Żary	Od zależności ku samodzielności w Gminie Żary	30 000,00 zł

9.	łódzkie	Fundacja z Aspiracjami	"Od zależności ku samodzielności dzieci z ASD oraz ich rodzin"	79 852,00 zł
10.	łódzkie	Fundacja Edukacyjna "Siłaczka"	eMOCja jest w Tobie - program wspierający samodzielność osób z zaburzeniami psychicznymi	80 695,00 zł
11.	małopolskie	Stowarzyszenie "Otwórzcie Drzwi"	Asystent zdrowienia - nowa rola osób chorujących psychicznie	78 936,00 zł
12.	małopolskie	Olkuskie Stowarzyszenie PROGRES	AKTYWNI - OTWARCI - POZYTYWNI	47 380,00 zł
13.	małopolskie	Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego KLUCZ	Dajcie nam szansę	56 120,00 zł
14.	mazowieckie	Stowarzyszenie Pracownia Filmowa "Cotopaxi"	Dom od środka - edycja VI	61 549,00 zł
15.	podkarpackie	Miasto i Gmina Kańczuga	"Uwierz w siebie - Niepełnosprawni Sprawni"	48 000,00 zł
16.	podkarpackie	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną - Koło w Krośnie	"W kierunku samodzielnej aktywności" - warsztaty aktywizujące dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	30 000,00 zł
17.	podkarpackie	Gmina Kamień	"Niepełnosprawni liderami sztuki rękodzielniczej - organizacja spotkań eventowych oraz aktywności ruchowej	100 000,00 zł
18.	podlaskie	Miasto Siemiatycze	Razem Silniejsi"	30 400,00 zł
19.	podlaskie	Stowarzyszenie Przyjaciół Środowiskowego	"Wspólnie możemy więcej - aktywni i wzmocnieni - II edycja"	76 000,00 zł

		Domu Samopomocy "Zielony Parasol"		
20.	podlaskie	Gmina Drohiczyn	"Podaruj mi trochę słońca" - Wsparcie terapeutyczne uczestników zajęć Środowiskowego Domu Samopomocy w Putkowicach Nadolnych	100 000,00 zł
21.	podlaskie	Stowarzyszenie Kontakt Miast Białystok - Eindhoven	Integracja przez pracę, uczestnictwo, zdobywanie kompetencji i samopomoc - drogą ku samodzielności - edycja 2020	84 000,00 zł
22.	podlaskie	"Aktywnie Przeciw Depresji"	"Uwierzyć w siebie"	44 360,00 zł
23.	podlaskie	Powiat Białostocki	"Klik na TIK - Współcześnie w Tradycji"	98 784,00 zł
24.	pomorskie	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło Skarszewy	"Nie jesteś sam"	75 535,00 zł
25.	pomorskie	Miasto i Gmina Sztum	"JESTEŚMY nieWIDZIALNI WŚRÓD WAS"	53 000,00 zł
26.	pomorskie	Fundacja Oparcia Społecznego Aleksandry "Fosa"	"Samodzielność czas start 2020"	97 000,00 zł
27.	śląskie	Stowarzyszenie "Amicus"	"Sobie potrzebni"	30 492,00 zł
28.	śląskie	Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Zabrzeńskie	"Przełamać barierę 2020 - aktywizacja i integracja społeczna osób bezdomnych z zaburzeniami psychicznymi"	93 000,00 zł

29.	śląskie	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym "Serce dla Serca" przy Parafii św. Trójcy w Bielsku Białej	"Miłością silni" - zwiększenie samodzielności osób niepełnosprawnych intelektualnie i zaburzonych psychicznie poprzez kompleksowe zajęcia psychoterapeutyczne	100 000,00 zł
30.	śląskie	Fundacja Science for Life z Katowic	"Psychiatria dzieci i młodzieży dla rodzina i opiekuna"	83 500,00 zł
31.	śląskie	Fundacja Teatru Grodzkiego w Bielsku Białej	"Od zależności ku samodzielności"	52 140,00 zł
32.	śląskie	Gmina Lubliniec	"Myśl odpowiedzialnie, działaj - zauważalnie"	64 000,00 zł
33.	świętokrzyskie	Stowarzyszenie Spinacz	"Promyk słońca"	60 400,00 zł
34.	świętokrzyskie	Świętokrzyski Zespół Regionalny Koalicji na rzecz Zdrowia Psychicznego	Dla lepszego jutra - wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin z gminy Kielce	44 529,00 zł
35.	świętokrzyskie	Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej "Bez granic" w Połańcu	Wspieramy dążenie do niezależności	50 650,00 zł
36.	świętokrzyskie	Caritas Diecezji Kieleckiej	"Nie zamykajmy drzwi"	99 500,00 zł
37.	świętokrzyskie	Stowarzyszenie "Nadzieja Rodzinie"	Od zależności ku samodzielności	64 810,00 zł
38.	warmińsko-mazurskie	Stowarzyszenie Wyjątkowe Serce	Jestem ZA samodzielnością	71 000,00 zł
39.	warmińsko-mazurskie	Caritas Diecezji Ełckiej	Akademia Wspierania Samodzielności	96 000,00 zł
40.	warmińsko-mazurskie	Fundacja Rozwoju Immersioterapii	Immersioterapia- innowacyjna metoda młodych niepełnosprawnych intelektualnie z zaburzeniami psychicznymi	45 725,00 zł
41.	wielkopolskie	Miasto Leszno	Mamy potencjał - Możemy działać	44 144,00 zł

42.	wielkopolskie	Stowarzyszenie MIAAU	"Od zależności ku samodzielności" - wsparcie Miasta i Gminy Gniezno	79 312,00 zł
43.	wielkopolskie	Miasto Konin	"Nasze lepsze jutro"	59 290,00 zł
44.	wielkopolskie	Stowarzyszenie Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	Wszyscy jesteśmy tacy sami II	70 120,00 zł
45.	zachodniopomorskie	Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Stargardzie	"Formy edukacji i aktywności - drogą do samodzielności w Mieszkalnictwie Wspomagany"	32 252,00 zł
46.	zachodniopomorskie	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym "Radość z życia w Gudowie	"Wsparcie w drodze do samodzielności"	40 856,00 zł
RAZEM				2 999 988,00 zł

W dniu 5 maja 2020 r. Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zaakceptował ostateczną listę 46 podmiotów, które uzyskały dofinansowanie w konkursie ofert na finansowe wsparcie projektów realizowanych w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Od zależności ku samodzielności” – edycja 2020 r. na łączną kwotę dotacji 2 999 988,00 zł. Każdy projekt mógł być dofinansowany w maksymalnej wysokości 100 000 zł. i nie mniejszej niż 30 000 zł., przy czym kwota dotacji nie mogła być wyższa niż 80% całkowitej kwoty niezbędnej dla zrealizowania projektu, a Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zastrzegł sobie możliwość zmniejszenia kwoty dotacji planowanej w projekcie.

V. PODSUMOWANIE

Z podmiotami, które zostały zarekomendowane przez Komisję Konkursową powołaną przy Ministrze Rodziny i Polityki Społecznej do dofinansowania w ramach programu „Od zależności ku samodzielności”, podpisane zostały umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego. Zgodnie z treścią ww. umowy wszystkie organizacje, które otrzymały dotację

miały obowiązek w terminie do dnia 30 stycznia 2021 r. sporządzić sprawozdanie merytoryczne i finansowe z realizacji zadania publicznego.

Z zestawienia finansowego w Programie wynika, że nie wszystkie podmioty wykorzystały dotację w całości. Dokonano zwrotu niewykorzystanych kwot dotacji w łącznej wysokości 22 086,07 złotych. Od przekazanych kwot dotacji wygenerowane zostały odsetki bankowe, których zwrotu dokonano na wskazane w umowie konto Ministerstwa na łączną kwotę 955,74 złote.

Ze względu na ogłoszony stan pandemii COVID – 19 w Polsce, 3 podmioty zrezygnowały z przyjęcia dotacji obawiając się problemów w realizacji zadania publicznego w ramach dotowanych działań. Założone w projektach cele realizowane były za pośrednictwem m. in. spotkań dzieci i ich rodziców, co przy ogłoszonych ograniczeniach uniemożliwiało realizację założonych w projektach działań. Rezygnację z dotacji złożyły poniżej wymienione podmioty:

1. Gmina Lubliniec – przyznana dotacja w kwocie 64 000,00 zł.
2. Stowarzyszenie „Amicus” – przyznana dotacja w kwocie 30 492,00 zł.
3. Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Bez Granic” w Połańcu – przyznana dotacja w kwocie 50 650,00 zł.

Z analizy sprawozdań wynika, że pomocą i wsparciem w czasie realizacji zadań w ramach Programu zostało objętych ok. 1 500 osób. Liczba ta obejmuje osoby z zaburzeniami psychicznymi, jak również ich rodziny.

Cele osiągnięte przez realizację zadań uwzględnionych w ofertach podmiotów stanowiły głównie:

- aktywizacja społeczna, psychiczna oraz fizyczna osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez różne formy wsparcia,
- zmniejszenie izolacji społecznej i stygmatyzacji osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin,
- podniesienie poziomu samooceny, poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości, co skutkowało poszerzeniem kompetencji niezbędnych do samodzielnego życia,
- pobudzenie aktywności psychospołecznej, ruchowej i kulturowej u osób z zaburzeniami psychicznymi.
- propagowanie przedsięwzięć w zakresie integracji innowacyjności w świadczeniu usług dla dzieci i osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto wspierano dobre praktyki, nowatorskie wzory i modele wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi, zwłaszcza te, które:

- przyczyniły się do wzrostu umiejętności osób z zaburzeniami psychicznymi do samodzielnego funkcjonowania w ich środowisku społecznym oraz radzenia sobie w sytuacjach trudnych i stresujących,
- wspierały integrację społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi, głównie przez wyposażenie ich w kompetencje umożliwiające pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznej dostępnej osobom sprawnym, a także przez zmianę istniejących stereotypów dotyczących oceny „przydatności społecznej” tych osób,
- były dla nich oparciem poprzez różnorodne formy usług świadczonych na rzecz tych osób przez jednostki organizacyjne służb pomocy społecznej oraz w celu tworzenia sieci optymalnych ofert wsparcia.

Poprzez realizację projektów w 2020 r. wzmacniano kompetencje społeczne, zawodowe i osobiste u osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowano ich do aktywności, wzmacniano sieć wsparcia i integracji społecznej w lokalnym środowisku, uwrażliwiano lokalną społeczność na potrzeby osób z zaburzeniami psychicznymi, nawiązano i poszerzono partnerstwa pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz pomocy i integracji społecznej: podniesiono poziom wiedzy i doświadczenia wśród kadry pracującej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi. Organizowano spotkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi mające na celu zrozumienie własnej sytuacji, warsztaty mające na celu rozwój zainteresowań i umiejętności, które pozytywnie wpłynęły na samoocenę; podejmowano działania wspierające rehabilitację społeczną dzieci, organizowano imprezy rekreacyjne służące rozwojowi i aktywności społecznej, organizowano innowacyjne formy spędzania czasu wolnego jako alternatywę dla powszechnie przyjętych form pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi (wyjście do fryzjera w celu zadbania o własny wizerunek oraz wyjście do galerii handlowej w celu treningu budżetowego).

Upowszechniano również wiedzę na temat form wsparcia środowiskowego w celu dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców poprzez zorganizowanie konferencji szkoleniowej. Zorganizowano szkolenia podnoszące kwalifikacje kadry pracującej z osobami z zaburzeniami psychicznymi, pozwalające na zdobycie nowych umiejętności w zakresie poszukiwania i wdrażania nowych metod pracy, wdrażania nowatorskich elementów z zakresu aktywizacji

i terapii osób niepełnosprawnych. Organizowano kilkudniowe wyjazdy mające na celu rozwinięcie umiejętności społecznych oraz bliższe poznanie uczestników. Zorganizowano indywidualne konsultacje z psychologiem, które były wsparciem w rozwiązywaniu problemów oraz wpłynęły na poszerzenie wiedzy w zakresie radzenia sobie w przyszłości. Spotkania plenerowe dały szansę na integrację osób z zaburzeniami psychicznymi.

W celu wsparcia rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi zorganizowano i prowadzono grupę wsparcia dla rodziców, gdzie rodzice mieli możliwość uzyskania wsparcia emocjonalnego od osób znajdujących się w podobnej sytuacji. Zorganizowano im spotkania z ekspertami podczas których była możliwość nawiązywania współpracy między instytucjami, zdobycia informacji na temat możliwości uzyskania wsparcia i pomocy.

Zorganizowana w ramach jednego z projektów opieka czasowa nad grupą osób z zaburzeniami psychicznymi w czasie weekendów, pozwoliła osobom z zaburzeniami psychicznymi na uzyskanie autonomii i wzrostu samodzielności w myśleniu i działaniu, a ich rodzinom dała możliwość odpoczynku, regeneracji, oraz poświęcenia czasu pozostałym członkom rodziny. Miało to również wpływ na zmianę stereotypów w myśleniu oraz budowanie pozytywnych postaw społecznych. Nastąpiła zmiana postrzegania przez innych osób z zaburzeniami psychicznymi jako osób samodzielnych, decydujących o sobie i odnoszących sukcesy. Utworzono kompleksowe wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi w szczególności dla osób z autyzmem i zespołem Aspergera oraz ich rodziców. Upowszechniona została wiedza na temat niestandardowych form wsparcia środowiskowego (np. usługa doradcy osób niepełnosprawnych, wsparcie ekspertów przez doświadczenie) i wprowadzono nową ofertę edukacyjną jako skuteczne narzędzie oddziaływania w środowisku lokalnym.

Do rozwoju zainteresowań sportowych i ogólnej sprawności fizycznej osób niepełnosprawnych przyczyniły się prowadzone warsztaty sportowe i gastronomiczne, które wpłynęły na wzmocnienie więzi rodzinnych osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez wspólne z rodziną spędzanie czasu na zajęciach. Stworzono multimedialną samopomocową bibliotekę dotyczącą uzależnień behawioralnych. Udostępniono materiały multimedialne na kanale internetowym YouTube.

Zwiększono poziom wiedzy i kompetencji społecznych. Wydano i rozdystrybuowano informator o dostępnych formach pomocy i wsparcia. Nastąpił wzrost poczucia bezpieczeństwa, poczucia własnej wartości i pewności siebie wśród osób z zaburzeniami

psychicznymi. Zwiększyła się wiedza wśród rodzin i opiekunów na temat zachowań oraz opieki nad osobą z zaburzeniami psychicznymi.

Prowadzono terapię neurologopedyczną, mającą na celu poprawę aparatu artykulacyjnego, zajęcia sportowo-ruchowe, podczas których uczono jak ćwiczyć w domu i jak zorganizować sobie w domu miejsce do ćwiczeń.

Ponadto odbyły się warsztaty dla grupy samopomocowej prowadzone on line, w celu poznania procesu tworzenia się grupy oraz działania grupy. Utworzono grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych depresją. Przeprowadzono warsztaty i konsultacje laktacyjne, przeciwdziałające jednej z przyczyn powstawania stanów depresyjnych u młodych matek czyli zaburzeniu laktacji, uczono radzenia sobie z trudnymi emocjami takimi jak lęk, poczucie winy. Odbyły się zajęcia ruchowe redukujące niepożądane emocje. Ukazał się również cykl programów informacyjno-edukacyjnych, dotyczących zaburzeń zdrowia psychicznego obejmujący artykuły w prasie i mediach; odbyły się spotkania specjalistów ze społecznością lokalną. Dużym zainteresowaniem cieszył się kurs komputerowy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, warsztaty dotyczące kreowania własnego wizerunku, warsztaty socjoterapeutyczne dla rodzin z zaburzeniami psychicznymi. Przeprowadzone zostały warsztaty psychoedukacyjne z zakresu profilaktyki zdrowia, co pozwoliło nabyć nowe umiejętności w radzeniu sobie ze stresem oraz wzmocniło gotowość do aktywnego udziału w życiu społecznym. Podniesiono świadomość społeczną w zakresie wzajemnej odpowiedzialności za zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży w celu integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi przez publikację artykułów naukowych. Przeprowadzono szkolenia dla osób pracujących z osobami z zaburzeniami psychicznymi przeciwko wypaleniu zawodowemu.

Zorganizowano obozy integracyjno-terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z zachowaniem zasad obowiązujących w czasie epidemii. Udział w takiej formie zapewnienia opieki, wpłynął pozytywnie na rozwój umiejętności samoobsługowych, nauki prawidłowych zachowań w grupie i nowych sytuacjach. Możliwość wyjazdu spotkała się z dużym zainteresowaniem. Odbyły się warsztaty dla młodzieży ze szkół dotyczących depresji młodzieńczej, w trakcie których dostarczono i poszerzono wiedzę na temat rozpoznawania objawów depresji (samookaleczenia, samobójstwa) i sposobów przeciwdziałania.

Przeprowadzone były kampanie społeczne na rzecz podniesienia świadomości na temat chorób i zaburzeń psychicznych, co wpłynęło na zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym.

Ilość działań realizowanych w ramach projektów dofinansowanych w 2020 r. przyczyniła się do osiągnięcia wszystkich mierników określonych dla poszczególnych celów Programu „Od zależności ku samodzielności”, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Mierniki określone w Programie i ich realizacja:

L. p.	Cel szczegółowy	Założone mierniki dla poszczególnych celów i ich wartości	Realizacja mierników w 2019 r.
1.	Wsparcie rodzin z osobą z zaburzeniami psychicznymi.	Liczba przeprowadzonych działań (szkolenia, kursy, warsztaty)– min. 100	156
2.	Samopomoc.	Liczba działań dotyczących samopomocy, utworzenie grup samopomocy – min. 18	29
3.	Umożliwianie osobom z zaburzeniami psychicznymi zdobywania kompetencji niezbędnych do samodzielnego życia	Liczba osób objętych działaniami – min. 90	1500
4.	Integracja i innowacyjność.	Liczba przedsięwzięć dotyczących integracji i innowacyjności – min. 18	74

Większość projektów realizowana była w strukturach środowiskowych domów samopomocy (ŚDS). Środowiskowe domy samopomocy są zakładane, prowadzone i też często finansowane, nie tylko przez instytucje pomocy społecznej, ale również fundacje, stowarzyszenia, kościoły, związki wyznaniowe, czy też inne podmioty prawne i fizyczne. Dotyczą one wielkości domu, liczby skierowanych uczestników (od 10 do 30 uczestników), którymi zajmuje się wykwalifikowana kadra, dla których stworzony jest plan działania. Określone zostały również kryteria wejścia dla osób ubiegających się o uczestnictwo. Podstawą przyjęcia uczestnika do ŚDS, jest rozpoznanie psychiatryczne dokonane przez lekarza psychiatrę w przypadku osób chorych psychicznie, natomiast w przypadku osób niepełnosprawnych intelektualnie rozpoznanie jest dokonane dodatkowo przez lekarza neurologia, bądź psychologa.

Wyróżnić można trzy typy środowiskowych domów samopomocy: typ A- przeznaczony dla osób z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, typ B- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębszym, umiarkowanym i lekkim, przy czym osoba niepełnosprawna w stopniu lekkim ma sprzężone zaburzenie i typ AB- wyznaczony dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Do zadań każdego z tych typów instytucji jest zapewnienie opieki zdrowotnej i opiekuńczej osobom, które z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności wymagają pomocy innych. W skład tych usług wchodzi:

- stworzenie odpowiednich warunków do wielogodzinnego przebywania w ŚDS,
- zapewnienie wyżywienia,
- udzielania pierwszej pomocy,
- udzielanie konsultacji i sporządzania okresowych ocen stanu zdrowia,
- umożliwienie farmakologicznej terapii,
- umożliwienie psychoterapii indywidualnej lub grupowej w zależności od przygotowania personelu jak i potrzeb podopiecznych.

Kolejnym równie ważnym zadaniem ŚDS jest zapewnienie rehabilitacji społecznej. Obejmowała ona kilka rodzajów treningów:

- trening komunikacji interpersonalnej polegający na nawiązywaniu i podtrzymywaniu kontaktów interpersonalnych, jak i umiejętności pracy w grupie.
- trening umiejętności samoobsługi i zaradności życiowej oraz funkcjonowania w codziennym życiu rozumiany jako samodzielne jedzenie, mycie ubieranie się. Zaradność życiowa dotyczy takich czynności jak pranie, sprzątanie, dbanie o higienie osobistą, wygląd zewnętrzny, przygotowywanie posiłków, robienie zakupów, czy też gospodarowanie pieniędzmi.
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego polegający na rozwijaniu zainteresowań oraz umiejętności korzystania z równych ofert spędzania wolnego czasu tj. turystyka, rekreacja, udział w imprezach lokalnych o charakterze sportowym, czy kulturalnym.

Równie ważnym elementem jest rehabilitacja zawodowa, która polega na prowadzeniu:

- terapii zajęciowej w ramach której są zajęcia plastyczne, muzyczne, teatralne, kulinarne, porządkowe itp.

- treningu umiejętności podejmowania różnych zajęć w tym przygotowanie do podjęcia pracy na otwartym i chronionym rynku pracy,
- udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia.

Realizowany od kilku lat Program wspierania przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej realizacji przedsięwzięć związanych z organizowaniem i funkcjonowaniem sieci oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyczynił się do zachęcenia jednostek samorządu terytorialnego do aktywniejszej działalności na rzecz tworzenia i realizacji – w formie partnerstwa i dialogu społecznego, lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, programów i projektów dotyczących różnorodnych ofert oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i z upośledzeniem umysłowym.

Dzięki realizacji Programu jest szansa na umacnianie zasady pomocniczości w praktyce. Wpływ na rozwiązywanie ważnych kwestii społecznych, w tym wypadku wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin, dzieci niepełnosprawnych i ich rodzin jest możliwy przy tworzeniu i współpracy jak największej liczby partnerstw pomiędzy różnymi instytucjami i podmiotami.

VI. PRZYKŁADY „DOBRYCH PRAKTYK”

VI.1. Stowarzyszenie „Otwórcie Drzwi” z Krakowa

Tytuł zadania publicznego – „Asystent zdrowienia – nowa rola osób chorujących psychicznie”.

Zadanie publiczne realizowane było w Krakowie, częściowo w siedzibie Stowarzyszenia „Otwórcie Drzwi” (przygotowanie merytoryczne do kursu, rekrutacja uczestników), a częściowo w wynajętej na ten cel sali szkoleniowej (realizacja poszczególnych modułów kursu). Realizatorzy ocenili ryzyko i uwzględnili możliwość, że zarówno rekrutacja uczestników, jak i część lub całość szkolenia mogą odbyć się w formie online w przypadku, gdy sytuacja związana z pandemią (np. zakaz zgromadzeń lub bardzo duża liczb zakażonych) wymusi taką sytuację. Zaplanowano w związku z tym zakup dostępu do platform Zoom i przeznaczenie niewykorzystanej kwoty dotacji z kwoty przeznaczonej na wyżywienie na zakup sprzętu

komputerowego dla prowadzących szkolenia. Sprzęt ten będzie mógł być w przyszłości wykorzystywany przez członków stowarzyszenia do codziennej pracy.

Grupę docelową projektu stanowiły osoby chorujące psychicznie z całej Polski, które chciały podnieść swoje kompetencje oraz uzyskać nowy zawód Asystenta Zdrowienia. Do projektu były rekrutowane osoby z wglądem w chorobę o odbytej psychoterapii, co było weryfikowane na poziomie rekrutacji i stanowiło o zasadności uczestnictwa tych osób w kursie. Projekt zakładał przygotowanie merytoryczne do kursu, rekrutację oraz przeprowadzenie kursu Asystenta Zdrowienia. Kurs obejmował 10 modułów: 1. Komunikacja, 2. Wiedza o chorobie, 3. Zniekształcenia poznawcze, 4. Komunikacje rozszerzenie, 5. Wgląd w chorobę i problematyka piętna, 6. Zdrowienie 7. Współpraca, 8. Współpraca — rozszerzenie, 9. Zagadnienia etyczne, 10. Podsumowanie kursu.

Asystent Zdrowienia to nowa rola zawodowa osób chorujących psychicznie. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia wprowadza się, że od dnia 1 kwietnia 2020 .r, do osób zatrudnionych w Centrach Zdrowia Psychicznego w całej Polsce, w ramach działalności podstawowej zaliczać się będzie asystentów zdrowienia.

Asystent Zdrowienia to osoba, która sama przeżyła kryzys psychiczny i go przepracowała (stąd warunek wglądu i psychoterapii), potrafi się nim dzielić z innymi osobami chorującymi psychicznie. Rolą Asystenta Zdrowienia jest przede wszystkim towarzyszyć innej osobie chorującej, ale też ważna jest umiejętność współpracy w Zespole Terapeutycznym, przekazywanie informacji, motywowanie. Asystent Zdrowienia zatem to nie tylko towarzysz, ale także mediator, motywator, pełnomocnik i rzecznik.

Stowarzyszenie „Otwórzcie Drzwi” wychodząc naprzeciw zaistniałej sytuacji (wspomniane powyżej rozporządzenie, ścieżka w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, niedosyt podobnych kursów w całej Polsce) zorganizowało właśnie pierwszą edycję kursu Asystenta Zdrowienia przy współpracy z profesjonalistami. Realizatorzy projektu chcieli wykorzystać nowe doświadczenia i bazując na nich stworzyć kurs jak najbardziej adekwatny do zaistniałych potrzeb oraz oczekiwań uczestników, tak by wykształcić kadrę Asystentów Zdrowienia, jak najlepiej przygotowanych do pełnienia tej nowej roli zawodowej. Projekt wpisuje się w cel główny Programu „Od zależności ku samodzielności”, jakim jest umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi przezwycięzenie trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły, której własnym staraniem, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości nie są w stanie samodzielnie pokonać. Ponadto projekt zrealizował cel szczegółowy

zawarty w Module III Programu, umożliwiając osobom z zaburzeniami psychicznymi zdobywanie kompetencji niezbędnych do samodzielnego życia i realizując rozwój umiejętności, które przyczynią się do uzyskania możliwie jak najpełniejszej samodzielności w codziennym funkcjonowaniu osób z zaburzeniami psychicznymi. Poprzez wyposażenie w wiedzę i umiejętności zmieniła się sytuacja życiowa 15 osób uczestników kursu, prawdopodobnie także ich sytuacja na rynku pracy. Pośrednio przeprowadzony kurs Asystent Zdrowienia miał także wpływ na inne osoby chorujące psychicznie — te z którymi w przyszłości będą pracować uczestnicy kursu Asystenta Zdrowienia. Projekt był komplementarny z innymi działaniami prowadzonymi przez Stowarzyszenie „Otwórzcie Drzwi”, a także działaniami podejmowanymi przez Ministerstwo Zdrowia, wpisał się w reformę opieki psychiatrycznej i przyczynił się do realizacji Pilotażu i rozwoju Centrów Zdrowia Psychicznego.

Dzięki realizacji projektu pod tytułem „Asystent zdrowienia – nowa rola osób chorujących psychicznie” zostały osiągnięte następujące rezultaty:

1. Zostało przeprowadzonych 200 godzin kursu w 10 modułach 20-godzinnych. Rezultat ten został zmierzony na podstawie kart czasu pracy prowadzących zajęcia. W poszczególnych modułach kursu uczestniczyło 15 osób (od modułu V — 14 osób). Rezultat ten został zmierzony na podstawie list obecności (moduły I — III) oraz w związku z COVID-19 i przeniesieniem kursu na platformę ZOOM - na podstawie notatek służbowych z zaznaczeniem liczby osób obecnych na zajęciach moduły IV-X).
2. Zaświadczenie o ukończeniu kursu otrzymało 14 osób (jedna osoba zrezygnowała ze względu na pogorszenie stanu zdrowia psychicznego), rezultat ten został zmierzony na podstawie poświadczenia odbioru zaświadczenia o ukończeniu kursu z imiennym podpisem uczestników -3 osoby z Krakowa oraz pocztowe dowody nadania – 11 osób.

Dzięki realizacji zadania publicznego 14 osób zostało przygotowanych do pełnienia roli Asystenta Zdrowienia. Dzięki temu, że zostali oni wyposażeni w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne w tym nowo kształtującym się zawodzie, będzie to zmiana trwała, w swojej przyszłej pracy zawodowej będą tę wiedzę, umiejętności i kompetencje wykorzystywać. Tym samym wypełnią oni lukę w Zespołach Terapeutycznych, jaką zauważyło Ministerstwo Zdrowia, wprowadzając Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 października 2019 r obowiązek zatrudniania Asystentów Zdrowienia w Centrach Zdrowia Psychicznego. Dzięki uzyskanym na kursie umiejętnościom będą oni skutecznie wspomagać w pracy Zespoły Terapeutyczne i stanowić ogniwo pomiędzy chorującymi a personelem. Zmiana społeczna

osiągnięta przez realizację projektu, to także korzyści jakie osiągną osoby chorujące psychicznie z którymi będą pracować przyszli Asystenci Zdrowienia, wykształceni na kursie. Osoby chorujące psychicznie będą czuć się lepiej rozumiane, akceptowane, bardziej zmotywowane do dalszego leczenia, gdy pracować będą z nimi Asystenci Zdrowienia którzy sami przeszli kryzys psychiczny.

Poszczególnymi etapami realizacji zadania publicznego pod tytułem „Asystent zdrowienia – nowa rola osób chorujących psychicznie” były:

1. Przygotowanie merytoryczne do kursu.
2. Rekrutacja uczestników kursu.
3. Przeprowadzenie poszczególnych modułów kursu.
4. Zarządzanie projektem.

Zajęcia prowadzone były metodą warsztatową, z wykorzystaniem między innymi takich technik jak: mini wykłady, w grupach, "latający plakat", diagram ryby, prezentacje multimedialne. Moduły I – III były prowadzone stacjonarnie w Krakowie w wynajętej do tego celu sali szkoleniowej, natomiast ze względu na sytuację związaną COVID - 19, wzrastającym poziomem zakażeń, a także obawami uczestników projektu Moduły IV – X przeprowadzono online z wykorzystaniem platformy Zoom. Dostosowano wówczas formy pracy do możliwości ale i ograniczeń, jakie niesie ze sobą ta forma komunikowania się zmieniając poszczególne ćwiczenia na zadania zdalne. Została wykorzystana możliwość dzielenia uczestników na pokoje, w których wykonywali ćwiczenia w grupach lub w parach. Nie wpłynęło to na zmianę liczby godzin jak również na ograniczenie przekazywanych treści merytorycznych, zmianie uległa tylko forma przekazu.

VI.2. Fundacja Science for Life z Katowic

Tytuł zadania publicznego – „Psychiatria dzieci i młodzieży dla rodzica i opiekuna dziecka”.

Oferta została złożona w ramach modułu IV Integracja innowacyjność Programu „Od zależności ku samodzielności”.

Jako cel projektu określono stworzenie darmowej kompletnej biblioteki videoedukacyjnej dotyczącej zaburzeń psychicznych w wieku dziecięcym i w okresie dojrzewania. Celem nadrzędnym projektu było zwiększenie świadomości rodziców

i opiekunów dzieci na temat specyfiki okresu rozwoju człowieka i problemów psychicznych, które dotyczą dzieci i młodzieży.

Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży występują u około 30% osób poniżej 18 roku życia. Większość z nich przypomina choroby osób dorosłych, jednak zachowują dużą specyfikę dla okresu dzieciństwa i dojrzewania, związaną z rozwojem układu nerwowego oraz dużą wrażliwością niedojrzałego układu nerwowego na niesprzyjające czynniki środowiskowe. Istnieją również jednostki chorobowe, które są charakterystyczne tylko, albo prawie wyłącznie dla okresu dzieciństwa i adolescencji i niemal nie występują w okresie dorosłości. Przykładami jest anoreksja psychiczna i zespół nadpobudliwości ruchowej i deficytu uwagi (ADHD). Wiele chorób zaczyna się w dzieciństwie i przebiega nadal w wieku dorosłym, przykładem są upośledzenie umysłowe, autyzm czy choroba afektywna dwubiegunowa.

W Polsce pracuje zaledwie 400 psychiatrów dzieci i młodzieży, dla porównania — w psychiatrii osób dorosłych aktywnie leczy w Polsce ponad 3000 psychiatrów. Ta rażąca dysproporcja powoduje ogromny deficyt opieki medycznej oraz dostępu do wiarygodnej informacji medycznej dla opiekunów dzieci i adolescentów. Często szukają oni wiarygodnej wiedzy na tematy psychiatrii dzieci i młodzieży w Internecie, jednak zdecydowana większość tych informacji nie dotyczy dzieci i młodzieży tylko chorób psychicznych osób dorosłych. Z powodów wymienionych wcześniej, informacji na temat chorób psychicznych osób dorosłych nie można w stosunku jeden do jeden stosować do dzieci i młodzieży. Dlatego informacja ta jest niewystarczająca i brak jest w Internecie medycznym skonsolidowanej biblioteki zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży, która w postaci nowoczesnej formy videobooków dawałaby całościową wiedzę na temat problematyki zaburzeń psychicznych w grupie wiekowej poniżej 18 roku życia.

Biblioteka videoedukacyjna przygotowana w ramach projektu dotyczyła wsparcia działań w opiece środowiskowej poprzez zwiększenie wiedzy na temat najczęściej spotykanych problemów psychicznych wśród dzieci i młodzieży. Zaplanowano przygotowanie 12 filmów.

Przygotowana biblioteka videoedukacyjna stała się własnością publiczną (tworzona na licencji otwartej). Jest dostępna powszechnie i bezpłatnie. Ze względu na internetowy charakter prezentowanego pomysłu videobooki umieszczone na specjalnie przygotowanej stronie internetowej i dedykowanym kanale YouTube, są dostępne za darmo bez żadnych ograniczeń z każdego miejsca, o każdej porze dla wszystkich poszukujących informacji i wsparcia, w szczególności rodziców i opiekunów dzieci.

W projekcie zadania publicznego przewidziano, że w trakcie jego realizacji filmy zostaną odtworzone co najmniej 2 000 razy. Aby efekty projektu były dostępne dla jak największej grupy odbiorców, nawiązano współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi. Dzięki działaniom podjętym w projekcie wypracowane materiały zostaną dostarczone do instytucji w formach elektronicznych co umożliwi im przekazanie informacji zainteresowanym czy to w formie projekcji filmów, czy też udostępnienia informacji. Biblioteka będzie też cennym narzędziem pracy dla lekarzy rodzinnych i lekarzy psychiatrów, mogących polecać ją rodzicom i opiekunom młodych pacjentów na zasadzie biblioterapii uzupełniając przekaz, zapoczątkowany w trakcie rozmów w przychodniach i gabinetach.

Dzięki podjętym działaniom i osiągniętym rezultatom udało się stworzyć darmową, kompletną bibliotekę videoedukacyjną dotyczącą zaburzeń psychicznych w wieku dziecięcym i w okresie dojrzewania, która jest dostępna pod adresem:

<http://www.psychiatria-dzieci.science4life.org/>

lub na kanale youtube:

<https://www.youtube.com/channel/UCet10npcmXnXPf5v1RoaFiQ/videos>.

Celem nadrzędnym projektu było zwiększenie świadomości rodziców i opiekunów dzieci na temat specyfiki okresu rozwoju człowieka i problemów psychicznych, które dotyczą dzieci i młodzież co udało się osiągnąć poprzez przygotowanie 12 filmów, które zostały odtworzone 2 839 razy na 2 000 zakładanych odtworzeń.

Dzięki realizacji zadania publicznego osiągnięto następujące rezultaty:

1. Stworzeni biblioteki multimedialnej zawierającej profesjonalne materiały na temat zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży dostępną pod adresem:
http://www.psychiatria_dzieci.science4life.org/
2. Produkcja 12 filmów edukacyjnych z zakresu zdrowia psychicznego:
 - 1) Rozwój psychiczny w dzieciństwie i adolescencji.
 - 2) Problemy psychologiczne dzieci i młodzieży.
 - 3) Płeć dziecka i rozwój seksualny człowieka.
 - 4) Używkki, narkotyki, alkohol.
 - 5) Uzależnienie od internetu.
 - 6) Nerwice dziecięce.
 - 7) Depresja dziecka i depresja młodzieńcza.

- 8) Choroba afektywna dwubiegunowa.
 - 9) Schizofrenia u dziecka.
 - 10) ADHD.
 - 11) Autyzm, czyli całościowe zaburzenia rozwojowe.
 - 12) Nadużycia seksualne w dzieciństwie.
3. Wzrost wiedzy na temat zaburzeń psychicznych dzieci i młodzieży wśród odbiorców oglądających wytworzone materiały.
 4. Rozpropagowanie biblioteki wśród instytucji świadczących opiekę środowiskową na rzecz dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi poprzez dotarcie do 386 instytucji.

Realizacja Projektu pod nazwą „Psychiatria dzieci i młodzieży dla rodzica i opiekuna dziecka” zwiększyła świadomość społeczeństwa, a w szczególności rodziców i opiekunów dzieci i młodzieży na temat specyfiki okresu rozwojowego i specyficznych dla niego problemów psychologicznych i medycznych,

Data wpływu do departamentu:		Termin załatwienia sprawy:	
Znak sprawy:	DPS-IV.72.2021.JO	Adresat:	
Od: (departament wiodący)	DPS		
Do:	Sekretarz Stanu Stanisław Szwed		

Uwagi Ministra:	<p><i>Akceptuję</i> 22.09.2021</p> <p>Sekretarz Stanu <i>Stanisław Szwed</i></p>
-----------------	---

Dotyczy:

Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pod nazwą: „Od zależności ku samodzielności” – edycja 2020 r.

Opis sprawy:

Departament Pomocy i Integracji Społecznej przekazuje sprawozdanie z realizacji Programu Ministra „Od zależności ku samodzielności” – edycja 2020 r. Celem głównym programu jest umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi przezwycięzenia trudnej sytuacji życiowej w jakiej się znalazły, której własnym staraniem, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości nie są w stanie samodzielnie pokonać. Sprawozdanie sporządzono na podstawie sprawozdań indywidualnych składanych przez organizacje i instytucje, które zakwalifikowały się do otrzymania dotacji w 2020 r.

Propozycje/wnioski:

Uprzejmie proszę Pana Ministra o akceptację sprawozdania.

	Imię i nazwisko	Podpis	Data
Referent sprawy:	Jolanta Okrzeja	<i>J. Okrzeja</i>	21.09.2021 r.
Naczelnik Wydziału:	Aneta Kowalska	NACZELNIK WYDZIAŁU <i>Aneta Kowalska</i>	21.09.2021 r.
Zastępca Dyrektora komórki:	Katarzyna Klimiuk	Zastępca Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej <i>Katarzyna Klimiuk</i>	21.09.2021 r.